

Овсянко Олена Леонідівна аспірант

Сумський державний університет, Україна

СИНЕРГЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ПРИСЛІВ'ІВ

Відмінними рисами нинішнього розвитку лінгвістики є міждисциплінарність як прагнення до інтеграції досвіду вчених різних студій, розширення понятійного апарату, перегляд старих проблем у новому ракурсі, результатом чого стали виникнення і подальший стрімкий розвиток, так званих, міждисциплінарних наук: соціолінгвістики, лінгвокультурології, лінгвосинергетики тощо.

Синергетична парадигма в лінгвістиці активно розробляється науковцями (Т. В. Домброван, Г. В. Ейгер, С. М. Єнікєєва, Г. Г. Москальчук, Р. Г. Піотровський, Л. С. Піхтовнікова, А. М. Приходько, О. О. Семенець, В. І. Силантьєва та іншими).

Синергетика передбачає пошук універсальних принципів самоорганізації та еволюції складних систем різної природи, пояснює доцільність існування асистемних явищ, дає можливість прогнозувати перспективи подальшого розвитку систем, тощо. Основними поняттями та ідеями синергетики є відкритість системи, нелінійність, локалізація, нерівноважність, конструктивний хаос, точки буфінкації, структура-атрактор [1, с. 164].

Прислів'я – це незамкнена система, їх динаміка, рухливість об'єктивується модифікаціями їх поверхневих та глибинних структур, зміною моделей синтагматичних конструкцій. Архітектоніка прислів'їв забезпечується їх стабільністю еволюції, наявністю тематичних і рематичних блоків.

Канонізовані прислів'я реєструються в пам'яті, лексикографічних джерелах. Вони (прислів'я) мають свою форму та наповнення, що відповідають деяким атракторам тексту. Атрактор протистоїть поняттю «репелер» – набору параметрів, значень, що виводять С-систему з положення рівноваги, в тому значенні, що він вводить різні обмеження на свободу прагнення С-системи до мети, до рівноваги [2, с. 16].

Атрактори стимулюють появу канонізованих варіантів прислів'їв, які створив народ, та, які укорінились у системі усної народної творчості, а репелери –

препарують модифіковані варіанти досліджуваного об'єкту. Напр.: *A sound mind in a sound body* → *To sound mind in a sound body physical exercise is necessary* [5]; *A stitch in time save nine* → *Not a stitch in time saves nine* [4]; *No pains-no gains* → *No pain, no gain, says Fitness First as pace of £300m refit plan increases* [3].

Використання ідей та методів синергетики у філології вже на сучасному етапі дало змогу отримати перші серйозні результати в дослідженні тексту, дискурсу, перекладу, мовленнєвих девіацій, словотвору. До перспектив подальших досліджень за темою роботи відносимо вивчення еволюції модифікацій прислів'їв на просторах англomовного художнього та публіцистичного дискурсів.

Список використаних джерел

1. Єнікєєва С. М. Системність і розвиток словотвору сучасної англійської мови : монографія / С. М. Єнікєєва. – Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2006. – 303 с.
2. Пихтовникова Л. С. Лингвосинергетика: основы и очерк направлений : монографія / Л. С. Пихтовникова. – Х. : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2012. – 180 с.
3. Page of Dominic Walsh [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.thetimes.co.uk/tto/business/industries/leisure/article4086754.ece>
4. Page of Hugo Rifkind [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.thetimes.co.uk/tto/life/article1724800.ece>
5. The body beautiful [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.theguardian.com/notesandqueries/query/0,-204005,00.html>

Овсянко О. Л. Синергетичний аспект дослідження англomовних прислів'їв / О. Л. Овсянко // Перспективні напрями наукових досліджень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Братислава, Словаччина, 17-22 жовтня) – В 2 т. – Т.2. – К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2015. – С. 75-76.